

Szerkesztőség:
Rimaszombatban, Pokorágyi-
utoza 1. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés.

—
Bélyegtelen levelet nem fog-
dunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

—
Az előfizetés díja:
Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASARNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó-hivatal:
Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8 sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

—
A hirdetés díja:
Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

—
Nyilttér:
Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönbén minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Uj mozgalom.

Evekkel ezelőtt vettett föl az az eszme, hogy társadalmi életünk felrészítése czéljából valamiféle egyesületet kellene alakítani, mely gondoskodik arról, hogy intelligens közönségünk szórakozásaiba némi szellemi tartalom is vegyüljön.

Az eszme mindig megtalálta pártfogóit meg lehetős széles körben, de fogantatására a gyakorlati életben senki sem vállalkozott. Ez az oka annak, hogy ma is csak ott vagyunk, a hol évekkel ezelőtt voltunk.

Színházunk nincs — s körülményeinknél fogva e tekintetben nem is gondolhatunk egyébre, mint egy pár hétig tartó színiidényre s egy színpártoló egyesületre, mely e nemes szórakozásnak anyagi terheit némileg könnyítse. De hogy ez az egyesület is létre jön-e valaha, noha az alapvető munkálatok készen vannak, még mindig a jövő kérdése.

Sokat beszéltek egy időben egy muzeum-egyesület alakításáról is, de e téren sem láttunk többet a jámbor óhajtsáznál.

Dalárdánk sincs. És ennek fennállása nem pusztán az akarat hiányán mulik. Azok, kik e téren sok nemes buzgóságot fejtettek ki, maguk is belátják, hogy vannak oly nehézségek, melyeknek elbáritása ez időszerint alig lehetséges.

Szeretjük a zenét, de addig még nem jutottunk el, hogy a cigány muzsikán kívül más kultiváljunk — pedig kőta- és valamely hangszert ismerő egyéneink mégis csak vannak.

Most már vizsgáljuk meg: milyen az a tényleges állapot, melyben a mi társadalmi életünk leledzik?

Egyéb szórakozás hiányában minden nap eljárunk a kaszinóba, vagy az olvasókörcbe s szívvel lélekkel bódolunk egy legyőzhetetlennek látszó szenvedélynek: a játéknak, mely ha nem rejt is magába elviselhetetlen anyagi veszedelmet, mégis közönyössé, fásulttá teszi a lelket minden nemesebb szórakozás iránt.

És a míg a férfiak a kaszinóban, vagy vendéglőben szórakoznak: addig az asszonyok otthon a családi körben élnek nemes hivatásuknak. De vajjon gondolunk-e arra komolyan, hogy e nemes hivatásnak is megvannak a maga lelki igényei? gondolunk-e arra, hogy ezeket az igényeket kielégítsük?

Gondolunk-e arra, hogy míg a férfi-lélek a minden napos sablonszerű foglalkozások között lassanként közönyössé válik a nemesebb szórakozások iránt, addig a magára hagyott s csupán önmagára utalt női lélek világa is átalakul, idealsmusát elveszíti?

Csoda-e, ha e tartalom nélküli társadalmi életben vannak férfiak, kik az élet legnagyobb boldogságát a zajos multságokban keresik, és vannak nők, a kik a lelki szórakozásoktól undorodnak?

Gondolunk-e arra, hogy e hatások alatt nőnek föl gyermekeink is?

Bizony bizony itt az ideje annak, hogy azok, kik már élethivatásuknál fogva is a nemesebb élvezeteknek szószólói ugy az iskolában, mint a közéletben: megtegyék a kísérleteket arra, hogy ezt a megrökönyödött társadalmi életet valami szellemi frissességgel feljújtsák.

Nagy lelki örömmel vesszük hát tudomásul,

hogy a közelebbi napokban mozgalom indult meg egy közművelődési kör létrehozására, melynek legfőbb czélja az volna, hogy időközönként a tudomány és szépirodalom körébe tartozó felolvasásokkal, zene és énekeloadással, szavallatokkal kapcsolatos estélyeket rendezzen. E mozgalom a helybeli közoktatási intézetek tantestületeiben indult meg, tehát ép abban a legilletékesebb körben, mely életpályájánál fogva is első sorban van hivatva arra, hogy azt, a mi szép és nemes, ne csupán az iskola falain belül hirdesse, hanem a közéletben is kultiválja. És abban a szerencsés körülményben, hogy a tantestületek tagjaiban megvan a képesség és akarat e fontos társadalmi feladat megoldására: a sikeres működésnek garantiaját látjuk.

Az új egyesület — jöllehet tantestületi tagok fogják megalkotni — mégsem lesz exclusiv természetű, miután az estélyekre a társadalom minden intelligens tagja szívesen láttatik, annyi- val is inkább, mert a mozgalom szülőanyja az a nemes czél volt, hogy a lelki szórakozások iránt való fogékonyság magvai mentől szélesebb körben hintessenek el.

Megvagyunk győződve arról, hogy a mozgalom megindító a tudományt és művészetet magáért a tudományért és magáért a művészetért is ápolják s midőn az egyesület megalakításában a lelki élet hivatásos irányítóira, a tantestületekre gondoltak, akaratuk rugója nem az önzés vagy hiúság volt: azért ama reményünknek adunk kifejezést, hogy munkásságuk társas életünk nemes átalakulásának is egyik faktora leendő — s e biztos reményben, midőn a mozgalom iránt rokonszenvünket fejezzük ki, egyuttal a legteljesebb támogatást ígérjük.

Levél a szerkesztőhöz.

Felső-Vály, 1904. okt. 18.

A napi érdeklődést vidéki helyen — dacára a társadalmi szélesedőnek — a bekövetkező tél megélhetési viszonya dominálja. — Hallgat a vármegye, hallgatnak a tényezők, de ennek dacára is telmerül ama kérdés: Hogyan telelünk ki? Inség ma nincs: őszi legelőnk dús, marháink feljavulnak s a kövér állat könnyebben bírja ki a telet, — népünk látszólag gondtalanul, panaszkodás nélkül várja a telet, dolgozik ami munka kínálkozik és sem kétségbe nem esett, sem adományért nem könyörög.

Pedig némely helyeken kisebb-nagyobb mértékben van baj. Sok családnál a veszedelmes szükséglet csupán esendes sobajokban — amit meghallani is alig lehet — nyilvánul: az igazi nyomor szegénylős mindig, — de nálunk kétszeresen az; mert — hála a végzet böles intézkedésének, ahhoz eddig még szokva nem vagyunk. Kicsiny jövedelme a gömörme gyei lakosságnak mindig elég volt arra, hogy abból okkal-móddal megéljen, hogy az a nyilvános könyörület, ami már végső határa a megélhetésnek, idő sötét árnyékát ne vesse.

Ha a szegény ember házába lépünk, látjuk csak, hogy ez év szokatlanul mostoha volt, a verőfényes őszi napon sápadt arcu gyermekek szomorú tekintettel néznek ránk. Az üdéséget láthatóan tör ki a sovány élelmezés, a sok esetben igen gyér rubázat, de azért panasz nincs, hiszen a magyar szegény ember inkább éhezik, semhogy panaszával a részvét súlyt s nem hozzá illő segélyt provokálja.

Országos intézkedés van — amint köztudomású — takarmányról, táp-zerekről; el van mondva, hogy a magas kormány helyenként takarmány- és élelmiszer raktárakat létesített; de esudálatosképpen Gömörme gyében ilyen nincsen tudtommal sehol, sőt a marhasó, mely most igazán nélkülözhetlen szükséglet — csak Rimaszombatban 9 kor, 10 fillérért kapható egy árusítónál, holott annak métermázsájának ára 6 koronában van megállapítva.

Tisztelettel kérem Gömörvármegye országgyűlési képviselőit, és pedig pártkülönbég nélkül, méltóztassanak a takarmány, élelmiszer és tavaszi vetőmagszükségletre a magas kormánytól megénk főbb helyein: Rimaszombat, Putnok, Tornallya, Jolsva és Rozsnyón raktárak felállítása iránt sürögösen lépéseket tenni; és ugyanott marhasóraktárakat is felállítani s oda törekedne a megyei intézőség is, hogy ez nem nyereszkesedési üzlet, hanem segítő akció lenne, mert hiszen az a szegény ember, aki 1—2 mm. szénát akar venni, nem jut hozzá, ha az elárúsítás csak nagyban történik, már pedig a kis emberek védelme képezi az inségügyi bizottság feladatát. Tehát mindent összefoglalva; ez idő szerint az a látszat, hogy inség nincs, ez azonban csak olyan látszat, a mi mellett a puskaport szárazon tartani nagyon is tanácsos, mert inkább vesszen 10—20000 korona befektetés — semhogy Gömörme gyé területén egyetlen kis cigánygyerek is éhenhalással pusztuljon el.

Tisztelettel

Id. Fölföldy Ottmár.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 18-án népes közgyűlést tartott dr. Kovács László polgármester elnöklése mellett. A közgyűlés fél 3-tól 6 óráig tartott, s 24 pontban volt összeállítva a tárgysorozat, melynek néhány pontja különös érdeklődést keltett.

A közgyűlésen jelen voltak a tiszviselőkön kívül: Ethey Frigyes, Baksay István, Dapsy József, Molnár József, Szomolnok Antal, Zachar Gusztáv, Czinke István, dr. Zehery István, Szabó József nyug. banki pént. Singer S. Leó, Lengyel Pál ifj., Koreny Pál, Szabó József mész., dr. Kármán Aladár, Barna Imre, Süteő István ifj., Soós Ferencz építész, Rábelly Miklós, Rónay Gyula, Csapó János id., Varga Lajos, Csapó János ifj. Varga István, Grosinger Miksa, Reinitz Zsigmond, Törköly József, Tóth Béla, Lévy István, Széplaky Lajos.

Az első tárgy a házalást eltöltő városi szabályrendeletnek a miniszterium által történt jóváhagyása volt. Ezt a közgyűlés helyesléssel vette tudomásul s határozatilag kimondotta, hogy a szabályrendelet f. év november 1-én lép életbe.

A közrend és köztisztasági városi szabályrendeletet azonban a miniszterium egy felebbezett kihágási ítélet kapcsán hatályon kívül helyezte azért, mert az csakis a vármegye törvényhatósága által van jóváhagyva. Kimondotta a miniszterium, hogy a megye erre nem illetékes és az esetleg készített új tervezet a miniszteriumhoz küldendő be jóváhagyás végett. Az új szabályrendelet elkészítésére a polgármester elnöklésével bizottság kldetett ki; ennek tagjai: a rendőrkapitány, orvos, ügyész, mérnök s a képviselőtestületből: Czinke István és dr. Zehery István.

A körházi ápolási díj beszéde alkalmából kétségesnek látszott illetőségi ügyet: a Marmorstein Gáborét megoldotta a miniszter akkép, hogy miután a nevezett itt született s máshol illetőséget nem szerzett, a város köteles az itteni illetőségük közé felvenni.

Az állami elemi és polgári leányiskola építésének ügyével a kiküldött bizottság: dr. Kovács László, Molnár József, Lukács Géza, dr. Szabó Károly, dr. Glauz Pál főjegyző alaposan foglalkozott. Arról volt szó, hogy csak miniszteri előírásnak megfelelő terv készíthetők-e vagy pedig már most biztosíthatók az iskola fejlődésképesége s az építkezési terv készítésénél a tantestület által tett javaslatok figyelembe vétessenek. A bizottság az utóbbi elvet fogadta el s a tanács is hozzájárult ehhez azon javaslattal, hogy helybeli építész bizassék meg a terv elkészítésével. Czinke István kérdést intéz arra nézve, mint gondolják az iskola fejlesztését Kifejti, mennyire nem elegendő az életnek és a magukat tovább képezni kívánó leányoknak a polgári iskola, s igen helyesli, ha a fejlesztéssel a továbbképzés lehetővé tételére törekszik a város. Dr. Kovács László polgármester felvilágosító szavaiban rámutat arra, hogy a női magasabb ipariskola eszméjével már régóta foglalkoznak s mindenesetre kívánatosnak tartja az iskola fejlesztését. A közgyűlés elfogadta a bizottság és a tanács javaslatát.

A rendőrségnél szervezendő rendőrfogalmazói állás ügyében is döntés történt. Lukács Géza annak idején azt javasolta, hogy a rendőrség létszáma hárommal szaporíthatók és egy fogalmazói állás szerveztessék az el-

GROSINGER MIKSA

divatáruháza

RIMASZOMBAT, Deák Ferencz utoza 10.

Uj nomen épült és berendezett divatáruház megnyilt, azt idényszerinti árucikkkel dusan felszereltem, felhivom a t. közönséget annak megtekintésére, minden vásárlási kényszer kizárásával.

Kiváló tisztelettel

Grosinger Miksa.

lenőrzés, kioktatás és irodai teendők ellátására. A bizottság és a tanács azt javasolja, hogy a rendőrség létszáma ne emeltesse, hanem 1200 korona évi fizetéssel dotált fogalmazói állás rendszeresítésék, s Rövid András tizedesnek az évi fizetése 100 koronával emeltesse. A Lengyel Pál, Molnár József, Czinke István, dr. Zehery István, Badinyi Gyula és Süteő István felszólalása után a közgyűlés elfogadta a javaslatot, mire Badinyi Gyula rendőrkapitány köszönetet mondott a közgyűlésnek a rendőrség ügyének meleg felkarolásáért. (De aztán ok-tassák is a rendőröket!! Szerk.)

A vásártér rendezése széles mederben folyt vitát provokált. A bizottságban ugyanis tárgyalták és szó-bíráskodtak el is fogadták a Kerekes Mór állatorvos tervezetét, mely szerint a vásártér az állategészségügyi követelményeknek megfelelően átalakították, új járlat levélátíró helyiséggel építették, előbbi költsége 17775 kor 38 fillér, utóbbi 2311 kor 73 fillér. A terv szerint egy kapu volna a bejárat, Badinyi Gyula és dr. Glaufl Pál azonban két bejárat mellett foglaltak állást és különvéleményt adtak be, mert szerintük a vásári forgalom könnyebben volna lebonyolítható. Ehhez csatlakozott utólag Süteő István és Baksay István is; míg az egy kapu mellett György Lajos városi mérnök, Molnár József és Szabó József mérszáros szólalt fel. Badinyi azt az indítványt tette, hogy a legközelebbi vásár alkalmával egy bizottság gyűződjék meg arról, hogy a mostani több bejárat mellett is milyen óriási torlódás van. Milyen nehéz — majdnem lehetetlen — lesz egy bejárat mellett a rendet fenntartani. A többség mégis úgy gondolkodott — miután a polgármester kijelentette, hogy az ügyben sürgősen kell intézkedni, mert a vásárjogunk van veszélyeztetve — hogy az állategészségügy a központi — egy bejárat mellett való ellenőrzése sikeresebben történhetik, s elfogadta a bizottság és a tanács javaslatát.

A városi fogatok használatára nézve elfogadta a közgyűlés a bizottság és a tanács javaslatát s kimondta, hogy a róm. kath., ev. ref. és ág. ev. egyházak lelkeszei az anya- és leányegyház területén hivatalos funkció alkalmával a város fogatait használhatják. A kertületen tul levő olyan helyekre, hol vasut nincs, egy napon belül terjedő időre a fogatokat szintén igénybe vehetik.

A bor- és husfgyártási adót a város az 1905—1907-re terjedő időre évi 21014 korona 66 fill. megváltotta és pedig 1905-re feltétlenül, a további két évre felmondási joggal. A közgyűlés ezt tudomásul vette és a tanács javaslata alapján előleg kimondták, hogy a beszédet a város házi kezelésbe veszi, s az erre vonatkozó tervet a tanács a közgyűléshez be fogja terjeszteni.

Ez ügyvel kapcsolatban Molnár József indítványára a közgyűlés egyhangulag elismerést és köszönetet szavazott városunk jeles polgármesterének ki ez ügyben rendkívül sokat fáradozott.

A városi építkezések céljaira megszavazott 400000 koronás kölcsönre a legelőnyösebb ajánlatot a magyar földhitelintézet adta be és így ez névszerinti szavazás útján elfogadtatták. A kölcsönügylet megkötésével a polgármester és főjegyző megbízattak. A város lekötötte a Tamásfalva határában levő ingatlanokat mint fő-, a többiekét mint mellékjelzálogokat.

A főgimnázium ünnepélyére szóló meghívó, valamint a kir. ügyészség értesítése a városi erdőben történt tüzesetből kifolyólag megindított bűnvádi nyomozás beszűntetése tárgyában, tudomásul vétetett.

A legújabb adóffizetők névjegyzékének összeállításával megbízattak: Baksay István, Dapsy József és dr. Löcherer Tamás.

A választott városi képviselőtestületi tagok közül ez évben lejár a mandátuma több tagnak. Ezek az I. kerületben: Kóreny Pál, id. Léway István, Rónay Gyula, Szabó József nyug. banki pénzt., Szabó József adószedő, Szabó József mérszáros, Varga Lajos rendes és Eszényi Gyula, Benyó Béla és Szabó István póttagok.

A II. kerületben: Abonyi Pál, ifj. László János, Lukács Géza, Zachar Gusztáv, dr. Löcherer Tamás, Baksay István, Singer Leó rendes és Boczkó Dániel, Kishonthy József és Széplaky Lajos póttagok.

A választott összeírására a közgyűlés kiküldte: Dapsy József, dr. Zehery István és Szomolnok Antal képviselőtestületi tagokat.

Az iskolai alapvagyonnak az építkezésre leendő felhasználásának kérdése hosszas vitát keltett. Baksay István, Szabó József ipartestületi elnök Zachar Gusztáv és Törkölly József erősen sikra szálltak, hogy a 6020 koronát tevő iskolai alapvagyon ne használtsék fel, a többi iskolai alapvagyonnak: 12470 korona 38 fillérnek felhasználása ellen nem szóltak. Szavazás rendeltetvén el, a kérdés hibás értelmezése folytán többen tévesen szavaztak és az eredmény az volt, hogy 11-en igennel és 11-en nemmel szavaztak. A polgármester igenlő döntő szavazata folytán határozatilag kimondatott az összes iskolai alapvagyon felhasználása. A határozat ellen Zachar Gusztáv és Szabó József nyug. banki pénzt. felebezést jelentettek be.

A szegények intézetének, áll. polgári leányiskolának 1904—5-re szóló költségelőirányzata s az áll. elemi fiúiskolának 1903—4-iki számadása tudomásul vétetett.

Ugyszintén tudomásul szolgált a városi házi pénztár, a városi adóhivatal és a városi gyámpéztár III-ik negyedévi megvizsgálásáról beterjesztett jegyzőkönyv. Több apróbb ügy elintézése után végül ifj. Szlávi Frigyes irroknak egészségi okokból 8 heti szabadságot engedélyezett a képviselőtestület.

Konzervgyári közgyűlés.

A helybeli konzervgyár r. t. folyó hó 17-én tartotta közgyűlését Molnár József elnöke alatt. A jegyzőkönyvet dr. Cziner Miksa igazgatósági jegyző vezette. Az elnök üdvözlő szavai után felolvastattak az igazgatóság jelentése, melyben el van mondva a gyár alapításának története, a villanyvilágításnak városunk területén való terjedése, továbbá fel vannak tárva az okok, melyek a gyár évi veszteségében jelentékeny tényezőként szerepelnek, ezek között főok a már elbocsátott kereskedelmi vezető hanyagsága és könnyelműsége folytán a vállalat károsítása stb. A felügyelő bizottság is rámutat jelentésében a hibákra, melyek megszüntetése — mint az elnök bejelentette — már folyamatban van. — Az igazgatóságnak lelkiismeretes és odaadó munkásságáért a közgyűlés egyhangulag elismerést és köszönetet szava-

zott s különösen Molnár József, Boczkó Dániel és dr. Szabó Károly ügybuzgalmát és fáradságát méltatták elismeréssel.

Molnár József elnök megnyugtatta a közgyűlést, hogy az igazgatóság komolyan gondolkodik és minden lehetőséget elkövet a helyzet javítására. A helyzet az, hogy 200000 korona alaptőkéen kívül a takarékpénztárnak tartozik 250000 koronával a vállalat, de ebben benne van a nagy raktár, a felszerelések, a gépek, anyagok, épület és italmérségi jog, s a villanyvilágítási jogért Siemens és Halske 300000 koronát ígért. Egy szóval, nem olyan nagy sötét a kép, mint a gyár iránt való érdeklődés fokozódik, s legújabbban a budapesti országos kiállításon állami aranyéremmel tüntették ki a gyár produktumait. — A villanyvilágítás ellen egyszer másszor felhangzott kisebb panaszok — bár jelentéktelenek voltak — de mindig gyorsan és megelégedésre orvosoltattak. A gyár vezetősége kérte és most is kéri azokat, kiknek netalán panaszuk volna, forduljanak az igazgatóság elnöke-höz, ki az ő meleg ügyszeretével és készségével mindenkor igyekezni fog a jogos és méltányos kívánásoknak eleget tenni.

A közgyűlés elhatározta a Baksay István, Boczkó Dániel, Percz Samu és dr. Zehery István felszólalása után, hogy a veszteséget átvísi a jövő év számlájára, az igazgatóságnak és felügyelőségnek a felmentványt — munkásságukért elismerést szavaz — megadja és bizalommal fordul a közönséghez, hogy a vállalatot jóindulattal és érdeklődéssel támogathatják szíveskedjenek. Mert hiszen közös érdekünk mindnyájunknak, hogy a városunk területén létesített iparvállalat mennél jobban gyarapodjék és virágozzék.

Az igazgatóságban Kishonthy Gyula elhalálózásával és Ragályi Géza kilépésével megüresedett helyre megválasztották id. Institutisz Endrét és dr. Meskó Miklóst. Utóbbi helyére a felügyelő bizottságba: Benyó Lászlót választották meg. A közgyűlés az elnök zajos ültetésével ért véget.

Üdvözetek.

Megirtuk lapunk mult számában, hogy a főgimnázium fényes sikerű ünnepélye alkalmából ideérkezett levelek közül néhányat közlünk. Sajnos, terünk nincs arra, hogy a szép sürgönyöket, melyek közül külön ki kell emelnünk dr. Richter Aladár kolozsvári egyetemi tanárét és Szentesi Tóth Kálmán karczagi polgármesterét, valamint a leveleket valamennyit közölhessük. De az alábbiakban közöljük a Csiky Lajos, Lőrinczy György és Kenessey Béla szép levelét a következőkben:

Főtisztelendő és Méltóságos Igazgató-tanács! Főgimnáziumi tudós Tanári kar!

Kétszer fordultam meg életemben Rimaszombatban, 1896. szeptember és december havában, mint érettségi vizsgálati kormány-képviselő.

Ezen két alkalommal tanultam ismerni e kedves várost, s annak főgimnáziumát és e főgimnázium tudós tanárait, vezérembereit.

Jól esik a közelgő ünnepi nap alkalmából elmondanom, hogy híven, élénken és kedvesen emlékszem vissza a Rimaszombatban töltött napjaimra, mert annak főgimnáziumában minden, akkor avatag volta mellett is, tisztaságot és rendet, a tanítványokban jóleső tisztességtudást, a tanárokból hivatásuk iránti lángoló buzgalmat s a főfelügyeletet gyakorlott vezéremberekben munkás-szeretettel gazdag bölcsességet találtam.

Körülményeim miatt semmiképpen nem mehetek el a főgimnázium újászületének és egyszersmind 50 éves fennállása jubileumának szép ünnepélyére, de szívem vérenek minden igaz érzésével küldöm azt az én jó-kívánatomat, hogy a hazai protestantizmus tanügye egyesülésének fonszges elvét képviselő rimaszombati protestáns főgimnázium, immár megújított új épületében éljen, virágozzék új és új, sok és sok századon keresztül s nemes misszióját továbbra is híven végezvén, haladjon előre diadalomról diadalomra.

Igaz tisztelettel:

Debreczen, 1904. október 8.

Csiky Lajos,
a Ferencz József-rend lovagja,
ev. ref. theol. akad. tanár.

„Mélyen tisztelt tekintetes Igazgató ur!”

Nagyon köszönöm, hogy a gimnázium újászületése szép ünnepére meghívni méltóztattak. Fájdalom, nem vehetek azon részt. Itt, új hazámban, éppen arra a napra kettős ünnep esik: szeretett, kedves főispánunknak a jubileuma, meg a Dunántúli Közművelődési Egyesületnek a közgyűlése a rimaszombati ünnep öröm volna nekem, a komáromi köteleesség. Már pedig ott, a régi kisgimnáziumban arra tanítottak, hogy a saját magunk győnyörűsége s a köteleesség közül mindig ennek az utóbbinak adjuk az elsőséget.

De tanítottak ott egvére is. Az iskolai esztendő megkezdésével a legelső intézés mindig az volt, azzal köszöntöttek bennünket, mikor bibula papirosból összetakolt sárga könyves táskánkkal a csöngetyű hívő szavára egybesereglettünk: ingrato homine nihil terra pejus alit. Szinte előttem van a boldog emlékü kedves professzorom Miklovics György főlemelt, ráncos ujsa, nyajas öreg arca, a mivel ránk mosolygott s beszédes ajaka, a mivel úgy a szívünkbe tudta sugni azokat a szigorú latin szententiákat! Nincs a háládatlan embernél sulyosabb nyüge a földnek!

Eszembe jut mindez, mikor most „gyermekreményim s bánatim tanyája” felé hívogatnak. Haza Oda, a hol a temetőben kedveseim porladoznak s a hol egy mohos sirdomb emlékkövére innen is elolvasom az aranybetűs fölírást: Siste, viator! . . .

Megállok hát Mintha azt a régen elhangzott csöngetyűszót, azt a mindig visszacsendülő intést hallanám: hálával, szeretettel és kegyelettel a multak, tisztelettel az élők iránt, leveszem a kalapomat és úgy köszöntöm az Önök ünnepét. S az ünneplőket. A himnuszba, a mit

énekelnek, odasohajtom sohasem felejtő, hálától dobogó szívem áldását, hogy az az új csarnok, a mit az Önök imádsága most a magyarság elevenen zengő templomává avat, legyen és maradjon a régi ódon műzsa-fészek ősi erkölcesének és dicsőségének az örök folytatása. Ősi erények teremtő jövendője!

Fogadja tekintetes Igazgató ur legmelegebb köszöntésemet s kérem: adja át azt az ünneplő sokaságnak is.

Komárom, 1904. október 10.

Tisztelő híve:

Lőrinczy György.

Mélyen tisztelt Igazgató ur!

A rimaszombati főgimnázium jubiláris ünnepére szóló meghívót a leghálásabb köszönettel vettem, mint kitüntető és megtisztelő kedves jelét annak, hogy kegyes volt rám emlékezni az a tisztelt tanári kar, a melynek körében szerencsés valék néhány kellemes és rám nézve felejthetetlen napot tölthetni. Az ünnepélyen azonban őszintén sajnálatomra, nem vehetek részt hivatalos nagy elfoglaltságom miatt, s csak távolból küldhetem el köszönetemet a tisztelt tanári karnak legszívesebb üdvözetemet és az intézetnek áldás kívánásomat.

A rimaszombati főgimnázium még élő hirdetője annak a nemes eszmének, hogy a két testvér-egyháznak tulajdonképpen szeretetében együtt kell munkálnia az egyház építésében, a nemzeti kulturális feladatok teljesítésében és szolgálatában, és hogy igazi nagy erőnk éppen az egyesülésben volna. — A midőn ez a nemes intézet az uniónak ötven éves jubileumát ünnepli és egyszersmind a nevelés és oktatás céljainak szolgáló új épületét avatja fel, teljes őszinteséggel kívánok áldást az immár arany-menegzőjét ülő frigyre, kérve Istent, hogy egyesítő Sz. Lelke erejét ezután se vonja meg az intézettől. Annak falain belül lakozzék szeretet, béke, készség; hasson át benne minden szívet az egy célra törekvő testvéries együtt-munkálás érzése; soha senkinek még csak eszébe se jusson, hogy valaha azt keresse, a mit talán elválaszt, hanem mindig csak azt, a mi egyesít, hogy így ez az egyetlen egyesült főgimnáziumunk vivat, crescat, floreat ad multos annos!

Kegyes edjék tiszteletteljes üdvözetemet tolmácsolni egy a főgimnázium eljárásának, mint a tisztelt tanári karnak.

Kiváló tiszteletem őszinte kifejezésével vagyok

Kolozsvár, 1904. október 6.

Tisztelő kartársá

Kenessey Béla,
theol. igazgató.

Egy utólagos pohárköszöntő.

A modern bank-ettek rendszerint három dologgal ékeskednek: borsos árral, komisz kosztal és garmada pohárköszöntővel. A telköszöntők — kevés kivétellel — a konventionális udvariassági frázisoknak műremekei! A gimnázium felavató ünnepély bankettjén is meg volt a hármast alkotórész, de némi eltéréssel ekképen: az ár borsos volt, a koszt azonban ez egyszer jó volt, pohárköszöntő is sok volt, de mégis a kelleténél eggyel kevesebb volt. A beszéd hevében és lelkesedés közepette elmaradt egy pohárköszöntő, melynek igaz érdemet és eredményes munkát kellett volna méltatnia.

Ott ült a bankett asztala mellett egy valaki, a kinek évekkel ezelőtt az a nagyszerű gondolata támadt, hogy Rimaszombatra biz ráférne egy modern gimnáziumi épület. A közhasznú gondolatot tett követte: irt, járt-kelt, könyörgött; terve kifőzése érdekében álmatlan éjjeleket töltött és lázas tevékenységgel napokat, hónapokat, sőt éveket áldozott eszméje megvalósításának. Tervezését lépten-nyomon guny-mosoly és az ilyen válaszok érték: „Meg lesz az építkezéshez szükséges 100000 frnyi államsegély, de csak a holdban!”

A palotaszerű épület alapos czáfolata a kishitűségnek és fényes elégtétele a kulturális következményekben messzire kiható eszme megpendítőjének és megvalósítójának. Ha már a bankettes-poharak összecsenése — úgy látszik — tulságos nagy elismerés lett volna a fent jelzett munka fejében, úgy hadd pótolja az elmaradt pohárköszöntőt az érdemes munka maga. Méltóságos némaságában ugyanis harsány hangon kiáltja a monumentális gimnáziumunk világra: „Éljen Bodor István tanár ur, a kinek a tanügy iránt lángoló kebelében született meg az építés eszméje.”

Andrássy Francziska grófné temetése.

Rozsnyón nagyban folynak az előkészületek a kegyeletes nagy napra, mikor folyó hó 26-án a nagy-lelkű jótévő Andrássy Dénes gróf áldott emlékü hitvesének hült tetemeit az óriási áldozattal megalkotott mauzóleumban örök nyugalomra helyezik.

A tekintélyes számú rendező-bizottság Feymann László elnökkel és Komoróczy Miklós jegyzővel élén nagyban buzgólkodik, hogy a kegyeletes érzés külsőképen is méltó kifejezést nyerjen. Az ország minden részéből küldöttségek jönnek Rozsnyóra s ezek tapintatos és megfelelő elhelyezése bizonyára nagy munkával és sok gondnal jár.

A megállapított végleges sorrend ez:

F. evi október hó 25-én Délután az az nap érkező küldöttségek fogadása és elszállásolása.

F. é. október hó 26-án. Délelőtt gyász isteni tiszteletet tartása a boldogult Grófné emlékezetére és pedig: a székesegyházban délelőtt 8 órakor; a prémonstréiek templomában 9 órakor; a Ferenczrendiek templomában 9 és fél órakor; az ág. hitv. ev. templomban 10 órakor; az ev. ref. templomban 10 és fél órakor; az izraelita templomban 11 órakor.

Ugyancsak f. hó 26-án délelőtt az akkor érkező küldöttségek fogadása és elszállásolása, valamint a vidéki küldöttségek által esetlegesen akkor hozott koszorúk, nemkülönben az összes helyi küldöttségek koszorúinak átvétele és elhelyezése. A koszorukat egy három tagból álló bizottság a vasuti állomáson veszi át délelőtt 9 órá-tól 11 óráig.

Délután 1 és fél órakor az összes helyi és már ide megérkezett vidéki küldöttségek a Rákóczy-téren a város háza előtt gyülekeznek és egy csoportban a vasuti állomá-

másra levonulnak. Ugyan ebben az időben a helybeli összes iskolák tanulóifjúsága az Andrassy Dénes utcán és Rakóczy téren a menet utjának mindkét oldalán elhelyezkedik.

Délután 2 órakor a vasúti állomásra együttesen levonult küldöttségek a számukra föntartott téren elhelyezkednek.

Délután 2 és fél órakor, az alatt az idő alatt, míg a koporsót a vonatról leemelik és a katalakon elhelyezik, a mélyen gyászoló Andrassy Dénes gróf előtt az osztatlan részvét kifejezése történik meg. Ecce néve a végrehajtó-bizottság, mert a mélyen sugított gyászoló férj fájdalmát, korát és fáradságát, nemkülönben a rendelkezésre álló idő rövidségét is figyelembe venni kellett — következésképpen intézkedett:

A temetésen megjelent összes helyi és vidéki küldöttségek nevében az osztatlan részvétet Hámos László Gömör-Kishont vármegye főispánja fogja kifejezni. A részvét kifejezésével egyidejűleg átnyújtja a főispán Andrassy Dénes gróf megjelent küldöttségek drámát — és a küldöttségekben résztvevő összes küldöttségi tagok névsorát tartalmazó, illő díszszel kiállított névjegyzékét.

Nyomban ezután az egyházi szertartást végzik s a püspöki szemináriumi növendékek gyász münének előadása alatt a halottas kocsira helyezik a hamvakat, mire a menet, melyhez az időközben 3 órakor a rendes vonattal megérkező küldöttségek is csatlakoznak, alábbi sorrendben megindul:

A menet élén a keresztvivő, utána a rozsnói önk. tűzoltó-egylet 40 embere, majd egymást követve a bányászok 80 tagból álló, díszbe öltözött testülete és a helyi küldöttségek. Ezek után a vidéki küldöttségek, majd a szertartást végző papság s a díszmagyarba öltözött, gyászlobogót vivő lovas élén a halottas kocsis, a gyászoló családtagok és uradalom képviselői s ezek kocsijai, a kocsizás kocsik s mintegy hátréül a rozsnói önk. tűzoltó egyesület 40 embere s a menetet bezárja a küldöttségi tagok rendelkezésére álló kocsis sora, majd a nagy közönségnek a rendelkezésére álló kocsis sora.

D. u. 3 órakor a főntebb adott módon elhelyezkedett menet az állomárról megindul; végig halad a földszintű állomási úton, kikanyarodik balra az állami útra, mely a város felé két oldalán szintén gyászdiszszel ékesítve van. A menet ezután még négy díszkaszp alatt, a gyászpompát öltött városon áthaladva megállás nélkül Krasznaborka-Váralján túl a mauzoleumig halad, a hol a gyászszertartás hat órakor minden bizonynyal teljes befejezést nyer.

D. u. 6 órakor a Rozsnóy út elutazó és Rozsnóra visszautazó küldöttségi tagok a rendelkezésre álló és beszállás szerinti igénybe veendő kocsikon Rozsnóra visszatérhetnek. Rozsnóról pedig az innen Banrévére 7 óra 10 perczkor induló külön vonattal, melynek csatlakozása az összes fővonalakon közlekedő vonatokhoz van, elutazhatnak.

A temetésen vármegyénk küldöttségét Hámos László főispán és Bornemisza László alispán vezetik. — Szentvén: Gróf Andrassy Géza gróf Serényi Béla, Szentiványi Árpád, Kubinyi Géza, Farkas Ábrahám, Putnoky Mór és Dráskóczy László országgyűlési képviselők, továbbá Bornemisza István és Emér, Bedlik Iván, Csabay Pál, Fáy Gyula, Fáy István, Fridrik Vilmos, Glauf Pál id. b. Földföldy Ottmár, Hevessy Bertalan, Hevessy Benedek, Hámos Aladar, Hámos Árpád, Hevessy László, Henezs András, Hevessy József, Kubinyi Aladar, Kubinyi Andor, báró Luzenszky Henrik, dr. Lichtschein Adolf, Lukács Géza, Madarassy Gyula, Máriaassy Andor, Mihalik Dezső, dr. Markó Sándor, dr. Meskó Miklós, Marton János, dr. Maurer Arthur, Nagy Pál, Pósch Gyula, dr. Pósch Dezső, dr. Podráczky István, báró Ragályi Balassa Ferencz, Ragályi Géza, Ragályi Gyula, Szakall Vince, Sztojkovits Emil, Szemann Endre, Szontagh Zoltán, Sulyovszky István, Szontagh József, Szontagh Pál, Soldos Árpád, Szilárdy Béla, Tornallyay Zoltán, Terray Gyula, Varga József, Weisz Miksa, a 6 főszolgabíró, 5 polgármester stb., kik még jelennek.

A kir. törvényszék küldöttségét képviseli: Kubinyi Aladar elnök, Kolbay Sándor, Cseh István, Mészáros István, Münster Tivadar, Langhoffar Viktor.

Rimaszombati városát dr. Kovács László polgármester és dr. Glauf Pál képviselik.

A gömörmegyei „Fehér Kereszt” egyesület küldöttségének tagjai: Bornemisza Lászlóné és Hámos László társelnökök vezetése alatt özv. Beliczky Viktor, Beliczky Bözsike, Kern Adolfné, Lukács Gézané, Lukács Margitka, dr. Lichtschein Adolfné, Marton Jánosné, dr. Licherer Tamás igazgató főorvos és Komáromy István titkár.

A nőegyesület részéről Molnár Józsefné alelnök és özv. dr. Marikovszky Istvánné jelennek meg.

Az egy. prot. főgimnáziumot Loysch Ödön igazgató és Bodor István főgimn. tanár képviselik.

A polgári olvasókör Rábely Miklós elnök, az ipartestület Szabó József elnök, az iparosok nyugdíjgyűlése Szabó József m. alelnök vezetésével küld néhány tagot a temetésre s az összes testületek és küldöttségek már előre elküldték a vatalra helyezőndő koszorukat.

Hírek és vegyesek.

Az utolsó pásztorlevél *Ivankovics János* rozsnói püspök, a kinek javadalmait zár alá helyezték, lemondott a püspöki méltóságról és visszavonul a magánéletbe. Szerencsétlen vállalkozások sodorták a nemeslelkű főpapot adósságokba és a romlás szélére, s most a főpap egy utolsó pásztorlevelében örökre búcsút mond egyházmegyéje papságának. A meleghangú bucsulevél a következő tanácsokkal végződik:

„Legyetek barátságos és vezetői a nevelőintézetből kikerülő ifju parasátnak, hogy bennök méltó munkatársakat és hozzátok méltó paptestvéreket nyerjétek.

Legyetek barátai és tanítói a népek, melyet szeretettel és türellemmel éparkodjatok magatokhoz emelni. Legyetek vezérei az élet küzdelmeiben, vigasztalói a szenvedésekben. Ápoljátok lelkeikben a szent reményt és tanítsátok őket az élet szenvedéseiben szent hitünk örök igazságaiban vigasztalást keresni és találni. Tanítsátok a népet hűségre az Isten és a haza iránt. Tanítsátok őket az Isten és felebarátaink iránt való szeretetre.

Szeressétek az iskolát! Ne kíméljétek munkát és fáradságot, mikor hazánk jövő reményeinek vallásos-nevelésével foglalkoztok. Otsátok mélyen az ifjuság szívébe az Isten és a Haza iránt való kötelességeket, hogy ezek teljesítésében mindenkor örömet találjanak

Utolszor adom reátok főpásztori áldásomat. Az Isten szent kegyelme jutalmazza fáradozásaitokat, tegye eredményessé munkálkodásaitokat és adja mindnyájatoknak a szív és lélek legszebb jutalmát, azt az érzést, a mely a teljesítet kötelességtudatából fakad!

Gondoljatok imádságaitokat rólam atyáokra, a ki viszont állandóan kérni fogja boldogságtokért az Istent. — Somodi, 1904. október 15

János püspök.

A püspök lemondását a római curia elfogadta, s *Vasary* Kólos hercegprímás erről a káptalant értesítette. A rozsnói káptalan vikáriusává *Podhracsky* István címzetes püspök már meg is választott.

A külföldi körutjáról visszatért gróf *Serényi* Béla államtitkár putnoki birtokán időzött, s hétfőn Budapestre utazott és átvette az államtitkári hivatalos teendőket vezetését.

Vármegyei közgyűlés. Vármegyénk törvényhatósága f. hó 24. és 25-én tartja Hámos László főispán elnöklete alatt rendes őszi közgyűlést, melyet megelőző állandó választmányi ülés is élénk érdeklődés mellett tartatott meg.

Esküvő. Báró *Nyáry* Sándor földbirtokos kedves és művelt lelkű leánya Iona f. hó 25-én tartja esküvőjét a kalvin-tervi templomban dr. *Kovács* József budapesti helyi orrossal, ki hosszabb ideig az egyetemi belgyógyászati klinikán mint asszisztens működött.

Eljegyzés. *Dickmann* Lajos László helybeli nagytársadé tulajdonos e napokban jegyezte el *Leimdörfer* Arankát, *Leimdörfer* Ignác földbirtokos kedves és szép leányát Parkányban.

Ünnepelt műszaki tanácsos. Mult szombator — folyó hó 15-én — a vármegyei kir. államépítészeti hivatal köztisztviselője álló s most műszaki tanácsosá kinevezett vezetője: *Jurasko* Jakab tisztelőre a régi kaszinó helyiségében bankettet rendeztek. Városunk társadalmának számos kiváló tagja vett részt a 80 teretű vacsorán, melyen lelkes ünnepelésben volt része a műszaki tanácsosnak, kit legelőször dr. *Kovács* László polgármester köszöntött fel leendő, meleghangu társadalmunk elnöke *Glauf* Pál felépületes, majd *Bornemisza* László alispán, *Szemann* Endre prépost, *Goszléthy* Lajos kir. mérnök, *Gedeon* János kir. főmérnök szóltak, megannyian lelkes szavakkal éltették a közdeseret öta az ő buzgó munkája mellett vármegyénkben és városunkban számos középület, ut és egyéb műépítmény jutott a megvalósulás stádiumába. Az ünnepelt meghatva mondott köszönetet a tisztelt és szeretet impozans nyilatkozásait *Glauf* Pál meg és az ünnepelt családjáért emelt poharat, *Varga* Lajos a műszaki tanácsosban a becsületes munka emberét, *Kathona* Géza pedig mint az áll. iskolai gondnokság lelkes tagját köszöntötte fel *Juraskót*. Még többen éltették őt, s a hangulat is, vacsora is igen jó volt.

Tompa-társaság. A helybeli tantestületek tagjai körében felmerült az az eszme, hogy városunk nagynevű szülöttje nevével a tudományt és művészetet kultiváló társaság alakuljon. Egy látásuk, hogy a felvetett gondolat tetszet ilt, mert értesülésünk szerint már e hét folyamata alatt értekezlet lesz a főgimnázium tanácstermében, melyen részt vesznek a helybeli iskolák tanerői s ez alkalommal megbeszéljük mindazon módozatokat, a melyek lehetővé lehet az új és fontos szerepre hivatott egyesületet meg lehet alakítani. Az értekezlet összehívását a főgimnázium tanári kara dr. *Veres* Samura bizta.

Halálozás Egy fiatal munkás, talpig becsületes és derek ember *Bedle* nyert befejezést folyó hó 17-én városunkban *Drachler* Lajos kir. pénzügyi kámerellenőr, tartalékos magy. kir. honvédfőhadnagy, ki még csak négy év óta élt boldog házas életet, 40 éves korában hosszas betegség után elhunyt. A pénzügyigazgatóság és a mellé rendelt számvevő-egység szorgalmas tisztviselőt veszített benne s a gyászbeszérrel a tisztikar külön jelentést adott ki. Gyászba borult özvegyén és tisztos édesanyján kívül az elhunyt két kis árvája és testvérei és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése nagy részvét melletti folyó hó 18-án ment végbe.

Új tisztí orvosok *Dr. Tóthy* János jolsvai, *Dr. Drachler* Adolf csetneki körorvosok és *Dr. Deutsch* Miksa volt ujtantalvölgyi ügygyári orvos, a tisztí orvosi vizsgát mult heten Budapesten sikerrel letették.

Áthelyezés. *Lovcányi* Dezső államvasúti hivatalnok a miskolczi állomárról a losonczyi forgalmi főnökséghez helyeztetett át.

Igazgatósági ülés. A rimaszombati kerületi betegsegélyező pénztár igazgatósága folyó október hó 30-án d. e. fél 11 órakor a polgári olvasókör termében ülést tart. Távozásával megválasztott alelnöké állást.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter megengedte, hogy *Fendrich* Mihály záposzonyi illetőségű rimaszombati lakos családi nevét „Fodor”-ra változtassa.

Anyakönyvvezetők kinevezése. A belügyminiszter vármegyénkben a barkácsi anyakönyvi kerületbe dr. *Gocsó* Gusztáv körorvos, a szirkibe pedig *Grossman* Miksa segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

Tanítói jubileum *Kokova* ág. ev. egyházközsége méltatva *Szopoczsky* Péter tanító negyven éves tanítói működésének érdemeit, folyó hó 15-én jubileumi ünnepélyt tartott. Az ünnepély reggeli 10 órakor vette kezdetét a szokásos istentisztelettel, hol is az oltártól *Kösbant* adta, miglen *Banczik* Sámuel kokovai lelkész az ő megszokott ékesszólásával egy valóban mindenkit áthatott beszédében esetelvéen e kiváló nap jelentőségét, magára az ünnepeltre, annak családjára és az egyházközségre, különösen a kokovai év. nemes egyházra, a mely 300 év óta fenn áll, — ez az első tanító jubileum — adta áldását. — Istentisztelet után következtek az üdvözlések, első sorban is *Banczik* Sámuel lelkész és *Kuchta* András egyházi felügyelő vezetése alatt a 48 tagból álló presbiterium az ünnepelt tanító lakására sietett, átadván az ünnepeltnek az egyházközség ajándé-

kát: egy szép értékes gyűrűt; utána jött a kishonti ág. ev. lelkésznek nevében *Liszkey* János a jelenvolt lelkész-társával, majd a róm. kath. egyházközség küldöttsége *Stubendek* József róm. kath. lelkész és *Hello* János egyh. felügyelő vezetése alatt, a végre Kokovai — Ünnepély után 70 teretű disztrakoma volt, a hol számtalan szebbnél-szebb tóztok hangzottak el. *Banczik* Sámuel ág. ev. lelkész szellemes verses pohárköszöntőben éltette az ünnepeltet.

Áthelyezés. *Kerekváthy* Miklós m. kir. honvédbuzsár főhadnagyot Kassáról az 5-ik honvédbuzsár ezredből saját kérelmére a szabadkai m. kir. mentelepi osztályhoz helyezték át. Az új főhadnagy folyó hó 18-án már meg is érkezett.

Sajóhírbák esusztak véletlenül *Pósa* Lajos gyönyörű ódájában, melyet lapunk mult számában *gyorsírói* feljegyzés után közöltünk volt Szives kézséggel kijavítottuk most e téves helyeket, hogy közönségünk annál zavartalanabbul élvezhesse a szükséges teljes szövegét: Az 5. versszak 6 sorában „Az oceán tünő fénye csak” helyett: „Az oceán tünő könnye csak — és az utolsó versszak 7 sorában „Kardok villámlásán” helyett: „Kardok villanásán” olvasandó.

Halálozás. *Brauner* Gyulát, Sárosvármegye törvényhatósági állatorvosát — ki városunkban hosszú ideig működött s innen a legjobb emlékekkel távozott — le-sújtó gyász érte. Neje: *Brauner* Gyuláné szül. detvai Gonda Mária f. hó 19-én 39 éves korában, boldog házassága 20 ik évében hosszas szenvedés után Eperjesen elhunyt. A korán elhunyt rokonszenves és városunkban kedvelt nőt megtört férjén és édes anyján kívül kiterjedt rokonság s négy kis gyermek gyászolja. Temetése f. hó 21-én nagy részvét mellett ment végbe Eperjesen.

Az 50 év előtti növendékek. Lapunk mult számában a *Bocskai* Dániel közölte a főgimnázium 50 év előtti élő növendékeinek általa emlékeztető összeállított jegyzékét. Utólag megtudtuk s igen szivesen regisztráljuk, hogy *Bornemisza* István földbirtokos, volt országgy. képviselő, megyei társadalmunk kedvelt tagja a két iskola egyesületek a hatodik osztályba járt, *Lengyel* Ábrahám btkai körjegyző pedig az 5 ik osztályba és *Lengyel* László nyugalmazott lelkész, a tréfas poéta a második osztályt végezte.

Műkedvelői előadás. Biztos forrásból értesülünk, hogy városunk előkelő fiatal hölgy- és férfiközönsége már a jövő hó végéig egy helybeli úrnő által írott 2 felvonásos vígjátékot ohajt előadni egy létesítendő „Beteg gyermekek szanatoriuma” alapja javára. A sikeresnek ígérkező előadásra, tekintettel a jótékony célra, már most felhívjuk a közönség figyelmét.

Az előképzet folyó hó 16-án vasárnap közkívánatra újból megismételték. A helyárok igen mérsékelték voltak, hogy lehetőleg mindenki gyönyörködhesse a szép látványosságban. Meg is telt újból a nagy tornaterem, s főleg ott láttuk, kiknek lelkére maradandó hatással leginkább gyakorolhatja e kép — a gyermekeket. Ezuttal nem oltottak el az ívlámpákat sem, sőt az első alkalommal nem is volt görögvilágítás. A hatás óriási volt; modhatni, sokkal nagyobb mint az ünnepélyen. Ötször huzták el a függönyöket s ötször zugott fel a tapsvihar, mely alig akart véget érni s mely úgy az előadóknak, mint a művészi vezetésnek egyaránt szolgált. Nem is ért előbb véget, mig *Kathona* Géza a függöny előtt meg nem jelent. — A szereplők vasárnap délután le is fényképeztették magukat s ezelőttünkben is megmarad egy-egy halvány másolat. Hogy azonban a felvétel jól sikerült-e, nem tudjuk, mert bizony a tér a felvétel alkalmával már meglehetősen sötét volt. Este 8 órakor azután a megbeszéltek szereplők s befejezésül az ünnepélyeknek bemutatták Terpszichorónak ádozatukat, lelkes hangulatban járván a tánczok különféle neveit a késő éjjeli órákig. Szép idők, hangulatos órák — viszontlatásig. — Az est bevétele az olesző belépti díjak mellett is 107 kor. 60 fillér volt, melyhez utólagosan 1 kor. 70 fillért kapott a rendezőség N. N.-től. A multkori előadásra is beérkezett még X től 2 kor. belépti-díj megváltása címén.

A napközi otthon céljaira *Druisner* György 10 koronát, a természetlen előt sétáló két úriember 2 koronát, egy ismeretlen 10 koronát küldött Öszinte, hála köszönet a szives adományokért.

Özv. dr. *Marikovszky* Istvánné.

Vadász-zsákmány. *Szepesházy* Kálmán, Coburg hercegi erdőbíró f. hó 19-én a balogvári pagonyban hajtó-vadászatot egy 200 kor. súfny nagy barna medvét lőtt.

A mint értesülünk a „József főherceg szanatorium egyesület” elhatározta, hogy az országban szanatoriumi hölgybizottságot alakít. Jók forrásból arról értesülünk, hogy a bizottság városunkra a következő hölgyeket kéri fel a hölgybizottság szervezésére: *Bornemisza* Lászlóné alispánné, *Kern* Adolfné, *Lukács* Gézané, dr. *Lichtschein* Adolfné, *Máriaassy* Lászlóné, özv. dr. *Marikovszky* Istvánné, *Molnár* Józsefné és *Samarjay* Jánosné. A főkérendő tagok az egyesület védnöke: József kir. herceg aláírásával díszes oklevelet kapnak, melynek művészi rajzán egyik nagy festőművésztünk most dolgozik. Az egyesület elhatározta, hogy az első népszanatorium épületében elhelyezendő márványtáblán örökíti meg azoknak a lelkes hölgyeknek neveit, a kik a nemzeti veszedelem ellen való küzdelemben a legnagyobb tevékenységet fejtették ki. A szanatoriumi hölgybizottság alakítása valóban szép, nemes és üdvös gondolat. Es a derék egyesület valóban jól számít, midőn a magyar hölgybizottságot keresi meg. Mert minden magyar ügynek győznie kell, a melyet a magyar nő fölkarol.

Vásári jelentés. A rimaszombati október 20-iki országos vásárra felhajtattott 1217 ló, 301 csikó, 4 szamár, 17 bika, 10 ökör, 352 tehén, 97 nádantó, 75 borjú, 1726 juh, 10 kecske és 254 sertés; eladott 212 ló, 6 csikó, 15 bika, 358 ökör, 134 tehén, 60 növendék, 35 borjú, 1041 juh, 211 sertés. — Az Ausztriával fennálló állatkereskedelmi kivitel megszüntetésének értelmében a 3 hüttel ezeltől Osgyánban megállapított 1 lépéne eset miatt Rimaszombatból mint Osgyánnal szomszédos községből a ló és szarvasmarha kivitel Ausztriába tilos volt, mégis az összes állatfajok ára tetemesen emelkedett és ennek daczára elég nagy volt a kereslet, mit bizonyít az, hogy 28 kocsi élő állat szállítottott el a belföldi forgalomban.

Kaszinó-estély. A helybeli fiatalság a jövő hó 5-én tartja 1 korona belépti díj mellett első kaszinó-estélyét.

A dobsinai községi polgári leányiskolában az I. osztályba 37, a II-ikba 47, a III-ikba 33, a IV-be 26, összesen 143 tanuló iratkozott be. A főléje kapcsolt női kézimunka tanfolyam (ruhavarró szakiskola) 17 rendes növendékkel megkezdte adatai pályafutását. Az összes növendékek száma tehát mind az öt osztályban 160, kik közül 99 vidéki — E népes és virágzó intézmény államosítása a jövő iskolai évvel megkezdődik.

Szerencsétlenség dinamittal. Kokován vi-gyázatlanul folytán egy Gyurján György nevű 14 éves fiú csaknem életét vesztette. Ugyanis dinamit patrónt szerzett — még eddig ki nem puhatolt helyen — s mivel ez kezében explodált, a gyermek három ujját csaknem egészen leszakította. Mindenesetre jó lenne meg-tudni, hogy hol jutott e fiú a rá nézve könnyen vég-zetessé válható dinamit gyutaeshoz s szigorúan megbün-tetni azt, a ki ily veszedelmes tárgyakat hozzáférhető helyen tart.

Leletlen anya. Borsos Józsefné pádári asz-szony, kinek férje Amerikában van f hó 10-én érett és életképes gyermeket szült s aztán zsinogot kötött a gyer-mek nyakára, megfojtotta és ruha közé esomagolva el-rejtette. Az esetet bejelentették a bíróságnak s Feledy Ferenc rimaszécsi kir. aljárásbíró dr. Zehery István törvényszéki és dr. Molnár Ferenc körorvossal f hó 15-én a helyszínen megjelent s a csendőrség közbenjöt-tével előkerült magzat hulláját felboncolták. A bűnös anyát letartóztatták.

Gondatlanság. Almágyon f hó 13-án a kender-törő gépnél nagy szerencsétlenség történt. A gép tulaj-donos a ugyanis az iparfelügyelő utasítása szerint felsze-relt gép korlátját elmulasztotta leszállítani s Borbás Erzsébet a kender berakása közben előrehajolván, mikor ki akart bujni, feje megakadt a korlát vasában s a for-gás közben odaérintő nagy vashenger úgy fejen ütötte, hogy a szerencsétlen munkásnő koponyája darabokra tört s ő csakhamar kiszenevedett. A rimaszécsi kir. járásbíró-ság a vizsgálatot megindította s a hullát felboncoltatta.

Felhívás.

A rimaszombati iparos tanonciskolai felügyelő-bizottság az iparossegédek továbbképző tanfolyamát eb-ben a tanévben is szervezni fogja.

A tanfolyam célja: az iparos tanonciskolában ta-nultak kibővítése, továbbfejlesztése és úgy a szabadkézi, mint a mértani és szakrajzban a szakszerű kiképzés alap-jának megvetése, továbbá az ipari számvetés és fogalma-zás gyakorlása. Mint ilyen tehát az önképzésnek egyik első és jelentékeny forrása.

A tanfolyam tandíjmentes; azonban író- és rajz-szerekért és a felszerelés használatáért a tanulók 4 koronát fizetnek a tanfolyam tartamára fejenként.

A beiratások folyó évi október hó utolsó vasárnap-ján d. e. 9—10, d. u. 2—3 óráig eszközölhetnek az áll. elemi leányiskola irodájában; (földszint balra) a tanítás november hó első vasárnapján veszi kezdetét s tart 1905. április utolsó vasárnapjáig, vasárnaponként d. e. 9—11-ig, d. u. 2—4 óráig.

A tanítás rajz- és írásbeli eredményéből az iparos tanonciskolai évváró vizsga alkalmával kiállítás fog ren-deztetni.

Midőn a fentieket ez uton is közzé teszem, ennek a tanfolyamnak látogatására a tanulói kívánó iparos ifju-ságot ezennel felhívom.

Rimaszombat, 1904. október 20.

Czikora István,

az iparossegédek tov-képző tanf. vezetője.

Meghívó

a gömör kishontvármegyei gazdasági egyesület f. hó 30-án délután 2 órakor Tornallyán, a kaszinó helyi-ségében tartandó igazgató-választmányi ülésére.

Tárgyak:

1. Jelentés a múlt évi pénztári számadás megvizsgálásáról.
2. Kiosztandó szarvasmarhák vásárlására engedélyezett összeg felvételére vonatkozó határozat.
3. Jelentés a legelő eladásáról.
4. Földmívelésügyi miniszter leirata a földmives iskolák ujjaszervezése tárgyában
5. Tagmozgalom és tagdíj-ügyek.
6. Folyó ügyek.
7. Indítványok.

Putnok, 1904. október 15

Lakner László s. k.,
titkár

Kubinyi Géza s. k.,
elnök

Eladó állványfák.

A rimaszombati főgimnázium építéséből visz-szamaradt, mintegy 1600 darab állványdeszka és 200 köbméter állványfa, jutányos áron eladó.

Értekezhetni: **Varga Lajos** vállalkozóval.

Kiadó lakás vagy eladó ház!

A Deák Ferenc-utca 12. sz. a. bolt, 3 szobás lakás és mellékhelyiségekkel folyó évi **november 1-től** hasznóberbe **kiadó**, esetleg örök áron **eladó**.

Az Andrássy-ut 3. sz. alatti 258 négy-szöglet kitevő 18 négyszögöl széles utcái telek hasonlóan **eladó**. — Értekezhetni lehet: **Institórisz Endre** ügyvéddel, Rimaszombatban.

2—3

Fontos hölgyeknek!

Főváros mintájára rendezte be üzletét **BERGER ADOLF** helybeli rőfös- és divatkereskedő Deák Ferenc-utca 18. szám alatt, melyben ajánlja nagy raktárát bel- és külföldi ruhakelmékben.

Ujdonságok: selyem-, bársony-, és szövet-blouse-szővetekben.

Nagy választékban menyasszonyi kelengyék, u. m. kész női fehérneműek, grádlík, chiffonok és szépeességi vásznak.

Dús raktár bouret- és csipkefüggönyökben, ágy- és asztalterítőkben, stb., mely ujdonságoknak szives megtekintését kéri kiváló tisztelettel

Rimaszombat, 1904. október hó

BERGER ADOLF.

Rizike.

Öt kilos posta-bődön 6 korona. Szál-lit: **Kuchta Dániel Tiszolcz.** 4—10

Arverési hirdetmény.

Kövi község előljárosága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező és határában fekvő 130. és 190. népsorszámu **két vizimalom** az 1886. évi XXII. t.-cz. 120. § a értelmében egyenként, mint együttesen is — 1905. évi január hó 1-étől kezdődőleg három egymásután következő évre Kövi község-házánál folyó évi **november hó 3-án** d. e. 9 órakor nyilvános árverésen hasznóberbe fog adadni.

Ezen malmok egyike, a **felső malom** egy a leg-jobb karban lévő hengerműszerkezettel van ellátva, az **alsó malomhoz** pedig, egy mákőrlő is tartozik.

Az árverési feltételek Köviben, a község-házán meg-tekintethetők.

Kövi, 1904. évi október hó 12-én.

Zimann Danó,
körjegyző.

Nandrássy Mihály,
közs. bíró.

Hirdetmény.

A rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvény-tár-saság likér—nyustyai élelmezési üzletekhez tartozó

mészárszéket

1905. év január 1-étől kezdve bérbeadjuk.

Pályázni kívánók a feltételeket személyesen vagy írásban az alulírt címtől kaphatják meg.

Élelmezési üzlet,

3—3

Likér kohótelep, u. p. Nyustya.

Arverési hirdetmény.

Kövi község előljárosága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező s területén lévő 14. népsorszámu, a jelen kor kívánalmainak megfelelően ez év folyamán felépített **vendéglő** két pinczéval együtt, az 1886. évi XXII. t.-cz. 120. § a értelmében — 1905. évi január hó 1-étől kezdődőleg három egymásután kö-vetkező évre Kövi község-házánál folyó évi **november hó 3-án** d. e. 9 órakor nyilvános árverésen fog hasznóberbe adadni.

Az árverési feltételek Köviben, a község-házán meg-tekintethetők.

Kövi, 1904. október hó 12-én.

Zimann Danó,
körjegyző.

Nandrássy Mihály,
közs. bíró.

Hirdetmény.

706. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó ezennel köz-hírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék mint **csődbíróság** 1904. évi évi 5399. számu végzése kö-vetkeztében **dr Fráter Sámuel** ügyvéd, esődtömög-gondnok által képviselt **vb. Beck testvérek** esődvagyonához tartozó 407-kor, 46 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: kerékpárok, varrógépek, bolti felszere-lések stb nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek Rimaszombatban (Fő-tér, Samar-jay ház) leendő eszközlésére **1904 évi október hó 29-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kintuzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § ér-telmében ezek javára is elrendeltek.

Rimaszombat, 1904. évi október hó 20-án.

Gaskó, kir. bir. végrehajtó.

Ügyvédi, szolgabírósi, községi közigazgatási nyomtatványok

a legújabb miniszteri rendelet szerint, — továbbá

mindenféle irodai szerek jutányos árban kaphatók:

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papírkereskedésében Rimaszombat, Deák F.-utca.

Ugyanott könyv- és könyomdai munkák, könyvkötések diszes és egyszerű kivitelben elvállaltatnak.